

ГОДИШНА ПРОГРАМА
ЗА РАЗВИТИЕ НА
ЧИТАЛИЩНАТА ДЕЙНОСТ
В ОБЩИНА ЕЛЕНА
ПРЕЗ 2019 ГОДИНА

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Годишната програма за развитие на читалищната дейност в община Елена за 2019 година се създава в изпълнение чл. 26 а, ал. 2 от Закона за народните читалища и е базирана на предоставените от общинските читалища планове за дейността през 2019 г. Изготвянето на Годишната програма за развитие на читалищната дейност в община Елена цели обединяване на усилията за по-нататъшно развитие и укрепване на читалищата като важни обществени институции. Поставят се конкретни задачи за повишаване обществената роля на читалището и все по-дълбокото му утвърждаване като традиционен културен, образователен и информационен център. Като културно-просветни организации, обединили в себе си традиции и съвременност, читалищата в община Елена имат възможност да откликват на специфичните за всяко селище културно-просветни, информационни и социални потребности.

II. РЕСУРСИ

На територията на община Елена за 2018 г. развиват дейност 19 народни читалища:

НЧ "Напредък- Елена -1863" гр. Елена
НЧ "Надежда -1904 " с. Годювци
НЧ "Надежда - Беброво -1870" с. Беброво
НЧ "Просвета - 1927" с. Дрента
НЧ "Просвета - Разпоповци-1881" гр. Елена
НЧ "Просвета - 1897" с. Палици
НЧ "Наука - 1899" с. Костел
НЧ "Наука - 1900" с. Марян
НЧ "Пробуда - 1903" с. Илаков рът
НЧ "Развитие - Руховци - 1914" с. Руховци
НЧ "Иван Комитов - 1976" с. Каменари
НЧ "Искра - 1900" с. Константин
НЧ "Хр. Смирненски - 1890" с. Чакали
НЧ "Св.св.Кирил и Методий - 1928 г." с. Буйновци
НЧ "Събуждане - 1894" с. Средни колиби
НЧ "Надежда - 1942" с. Бадевци
НЧ "Надежда - 1927" с. Шилковци
НЧ „Съзнание - 2012” с. Яковци
НЧ „Съгласие – 2014” с. Блъсковци.

Всичките 19 народни читалища в община Елена са съдебно регистрирани и са вписани и в Регистъра на народните читалища към Министерството на културата.

Субсидиите се определят при строго спазване на Закона за българските читалища, както и на Механизма за разпределение на общинската субсидия на читалищата. Освен чрез делегираните държавни средства, читалищата имат възможност да реализират собствени приходи от наеми, дарения, услуги, самодейни изяви, спечелени проекти. Общински съвет Елена е предоставил сгради за безвъзмездно ползване на всички читалища, с изключение на еленското, чиято сграда е собствена.

Основните дейности, които развиват читалищата, са любителско творчество и библиотечно дело. Самодейците, участващи в певчески, танцови, театрални и друг вид състави, са над 350 от детска до пенсионна възраст. Ежегодните събори на читалищата, които са с домакинство на ротационен принцип, се утвърдиха като истински празник, на който се представят постиженията на всички самодейни групи.

Демографската криза е проблем, който осезателно се усеща и в живота на читалищата – все по-застаряващо е населението, а млади хора, които да продължат самодейността, в повечето случаи няма. В някои от малките населени места се акцентува върху

изследвания, свързани с историческото минало, здравословни беседи, отдаване почит на загиналите във войните.

Народните читалища са основен фактор в развитието на местната култура и просветност, но в селата с много малко жители те играят и социална роля - там възрастните хора имат своето място за общуване, гледане на телевизия, веселят се на празници като Бабинден, Трифон Зарезан, Деня на самодееца, Баба Марта, 8 март, Коледа и Нова година.

Общината проявява грижа и разбиране в отношението си към читалищата в обезлюдените села. За разлика от много общини, в нашата няма лишено от държавна субсидия читалище, напротив – от общинския бюджет се отпуска сума, равна на една субсидирана численост, с която се подпомагат изявените читалищни колективи.

Основните очаквания към читалищата в селища с по-голям брой население са свързани с привличане на повече млади хора и обогатяване читалищната дейност с инициативи, търсещи оригиналност и по-широк обхват от участници. Необходимо е настоятелствата да проявяват повече активност в привличане на допълнително финансиране чрез разработване на проекти, собствени приходи и дарения.

Важно е да се отбележи ползотворното сътрудничество между читалищата в селата Беброво, Константин и Каменари с Местната комисия за борба с противообществените прояви на малолетните и непълнолетните. В продължение на два месеца-юли и август за децата и учениците бяха организирани занимания, свързани със спорт, противопожарна култура, беседи и практически демонстрации от полицаи, творчески работилници. Секретарите на трите читалища координираха дейностите, предоставяха при необходимост помещения за външни лектори, запълваха със забавни игри и творчески работилници свободното време на момчетата и момчетата, които не изгубиха интерес и до последния ден. Закриването на лятната академия се проведе в град Елена, където с богата програма участниците демонстрираха талант и усвоени знания.

III. ЦЕЛИ

1. Основна цел на Програмата

Годишната програма за развитие на читалищната дейност в община Елена през 2019 г. има за цел да подпомага и обединява организирането и реализацията на комплекса от читалищни дейности, както и за създаването на благоприятна творческа среда за всички възрастови групи, ползващи услугите на народните читалища.

2. Основните цели на читалищата са:

1. Развитие и утвърждаване на духовните и културни ценности на гражданското общество;
2. Институционално укрепване на читалищата като местни общностни центрове за обогатяване на културния живот, социалната и образователната дейност на населеното място, където функционират читалищата;
3. Проучване, възстановяване и запазване на обичаите и традициите в населените места в община Елена.
4. Разширяване на традиционните читалищни дейности и търсене на нови форми чрез ускорено навлизане на съвременните комуникационни и информационни технологии. Осигуряване на достъп до информация;
5. Повишаване ролята на читалището за социална и културна интеграция на различни общности (групи в риск от социална изолация, неравностойно положение, провеждане на дарителски инициативи и др).

IV. ОСНОВНИ ДЕЙНОСТИ

Дейности по програмата за 2019 г.

№: по ред	Дейности	Срок	Отговорник	Финансови средства
I. Библиотечна дейност				
1.	Уреждане и поддържане на читалищните библиотеки	Постоянен	Читалищата	Собствени средства
2.	Обогатяване на библиотечния фонд	Постоянен	Читалищата	Собствени средства/проекти
3.	Инициативи за повишаване на читателския интерес – представяне на нови книги, литературни четения, изложбени кътове с книги и др.	Според плана за дейността на читалището	Читалищата	Собствени средства
4.	Предоставяне на компютърни и интернет услуги за населението	Постоянен	Читалищата	Дарения, собствени средства
II. Художествена самодейност				
1.	Развиване и подпомагане на дейността на съществуващите самодейни групи и клубове.	Постоянен	Читалищата	Собствени средства
2.	Участия във фестивали, конкурси, събори на общинско, регионално и национално ниво	Според плана за дейността на читалището Покани за участие	Читалища	Собствени средства Община Елена Дарители
3.	Съхраняване и популяризиране на местните обичаи и традиции от българския фолклор.	Постоянен	Читалищата	Собствени средства
4.	Запознаване на подрастващото поколение с местните традиции и празнично-обредния календар.	Постоянен	Читалища	Собствени средства
III. Културни и образователни мероприятия				
1.	Организиране и провеждане на събития, свързани с общински, регионални и национални празници.	Културен календар на общинско, областно и национално ниво	Читалища	Собствени средства Общински бюджет
2.	Включване в инициативи, организирани от Община Елена.	Календар на културните събития	Община Елена	Общински бюджет Собствени средства

3.	Чествания на бележити дати и годишнини по читалищата	Според плана за дейността на читалището	Читалища	Собствени приходи
IV.	Поддръжка, ремонт и модернизиране на МТБ			
1.	Ремонтни дейности при възможност за кандидатстване по проекти.	По програми	Читалищата	Собствени средства Програма
V.	Разработване и реализиране на проекти			
1.	Участие в проекти	Покани за участие	Читалищата	Собствени средства Оперативни програми
VI.	Партньорства и популяризиране на дейността			
1.	Създаване на партньорства с други културни организации, клубове, училища и детски градини, НПО, медии, бизнес и др.	Постоянен	Читалищата	Собствени средства
2.	Популяризиране на образователни и културни прояви в местните медии.	Постоянен	Читалищата	Собствени средства

V. ФИНАНСИРАНЕ

С Решение № 10 / 24.01.2019 г. Общински съвет Елена утвърди разпределението на държавната субсидия, както и обезпечи допълнително финансиране от местни приходи по 2 372 лв. /0.25 субсидирана щатна бройка/ на трите читалища в селата Константин, Беброво и Блъсковци.

Така общото разпределение на числеността на читалищата добива следния вид:

ЧИТАЛИЩЕ	СУБСИДИРАНА ЧИСЛЕНОСТ 2019	СУБСИДИЯ ЛВ.
НЧ „Напредък-Елена-1863” гр. Елена	7.25	68 803
НЧ „Надежда-1870” с. Беброво	1.0	9 490
НЧ „Искра-1900” с. Константин	1.0	9 490
НЧ „Наука-1899” с. Костел	0.5	4 745
НЧ „Просвета-Разпоповци-1881” гр. Елена	0.75	7 118
НЧ „Хр. Смирненски-1890” с. Чакали	0.5	4 745
НЧ „Събуждане-1894” с. Средни колиби”	0.25	2 372

НЧ „Просвета-1897” с. Палици	0.75	7 118
НЧ „Наука-1900” с. Марян	0.5	4 745
НЧ „Пробуда-1903” с. Илаков рът	0.5	4 745
НЧ „Надежда-1904” с. Тодювци	0.5	4 745
НЧ „Развитие-Руховци-1914” с. Руховци	0.5	4 745
НЧ „Просвета-1927” с. Дрента	0.5	4 745
НЧ „Надежда-1927” с. Шилковци	0.25	2 372
НЧ „Св. свети Кирил и Методий-1928” с.Буйновци	0.5	4 745
НЧ „НЧ „Надежда-1942” с. Бадевци	0.25	2 372
НЧ „Иван Комитов 1976” с. Каменари	0.5	4 745
НЧ „Съзнание-2012” с. Яковци	0.5	4 745
НЧ „Съгласие – 2014” с. Блъсковци	0.5	4 745
ОБЩО	17	161 330

ЧИТАЛИЩЕ	Допълнителна субсидирана численост 2019	СУБСИДИЯ лв.
НЧ „Съгласие – 2014” с. Блъсковци	0.25	2 373
НЧ „Надежда-1870” с. Беброво	0.25	2 373
НЧ „Искра-1900” с. Константин	0.25	2 373
ОБЩО	0,75	7 118

VI. СРОКОВЕ И ИЗПЪЛНЕНИЕ

Настоящата Програма за развитието на читалищната дейност в община Елена е разработена съгласно чл. 26а, ал 2от Закона за народните читалища и е с продължителност до 31 декември 2019 година.

Неразделна част от Програмата е Приложение 1 – предложенията за дейността на народните читалища в община Елена за 2019 година.